

РЕШЕНИЕ

№ 954

гр. Бургас, 14.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС, III ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Росен Д. Парашкевов

Членове: Радостина П. Петкова
Йорданка Г. Майска

при участието на секретаря Жанета Д. Граматикова
като разгледа докладваното от Радостина П. Петкова Въззивно гражданско дело № 20222100500799 по описа за 2022 година

Производството по делото е по реда на чл.258 и сл. ГПК.

Образувано е пред настоящата съдебна инстанция по повод въззивната жалба, подадена от Ц. Г. С., ЕГН: *****, с адрес: гр. Б., ул. „М. С. “ № **, действаща чрез упълномощения си процесуален представител адв. Кристиан Пламенов Райчев- АК- Разград против **решение № 336 от 23.02.2022 г. постановено по гр. д. № 4840/2021 г. на Районен съд – Бургас**, в частта му, с която е прието за установено по отношение на въззивницата-ответница, че на основание чл.422, ал.1 от ГПК, вр. с чл.79, ал.1 от ЗЗД, чл.430, ал.1 от ТЗ, чл. 86, ал.1 и чл.99, ал.1 от ЗЗД същата **дължи** на ищеца “АГЕНЦИЯ ЗА СЪБИРАНЕ НА ВЗЕМАНИЯ” ЕАД, ЕИК: 203670940, седалище и адрес на управление: гр.София, бул.”Д-р Петър Дертлиев” № 25, офис-сграда Лабиринт, ет.2, офис 4, следните суми по договор за паричен заем № 157054 от 01.12.2017г., сключен със „Сити кеш“ ООД, задълженията по който са цедирани на ищеца с договор за цесия от 25.03.2019г., а именно: сумата от **650.08 лв.** - главница, сумата от **166.20 лв.** - договорна лихва за периода от 31.01.2018г. до 01.11.2018г. и сумата от **144.22 лв.** - обезщетение за забава за периода от 02.10.2018г. до 28.04.2021г. /без времето от 13.03.2020г. до 14.07.2020г./, **ведно** със законната лихва върху главницата, считано от подаване на заявлението по чл.410 ГПК – 29.04.2021г. до окончателното плащане, за които вземания ищецът се е снабдил със **заповед № 810 от 05.05.2021г. за изпълнение на задължение по чл.410 от ГПК, издадена по ч.гр.д. № 3081/2021г. по описа на РС - Бургас**. Със същото решение ответницата е осъдена да заплати на ищеца направените от него по делото разноски в размер на сумата от 72.35 лв.- в исковото производство и сумата от 30.75 лв. - разноски в заповедното дело

В жалбата си, въззивницата сочи, че макар правилно районния съд да е приел, че неустоечната клауза е нищожна, неправилно е счел за неоснователни възраженията ѝ за недействителност на процесния договор за кредит на основание чл. 22 от ЗПК поради

нарушения на чл. 11, ал. 1, т. 9 и т. 10 от ГПК. Заявява, че макар, че в договора за кредит да е посочено, че ГПР е в размер на 48.3%, от съдържанието му не може да се направи извод за това кои точно разходи се заплащат и по какъв начин, в т.ч. и не е съобразено, че договорната неустойка по чл. 8 от договора като вземане с характер на възнаграждение следва да бъде включена при формиране на ГПР, с което ГПР става 232.78% съгласно заключението по експертизата. Счита, че е налице неравностойно положение, в което заемодателят е поставил потребителя, явяващо се директно в противоречие с чл. 3, па. 1 и чл. 4 от Директива 93/13 ЕИО, която е транспонирана в българското законодателство чрез ЗПК. На следващо място излага и доводи за недействителност по смисъла на чл. 26, ал. 1, предл. трето от ЗЗД и на клаузата по чл. 3, ал. 7 от договора, с която е уговорен лихвен процент за възнаградителна лихва в размер на 40.08% като противоречаща на добрите нрави, тъй като посочения размер надвишава четири пъти законната лихва. Що се касае до неустойката по чл. 8 от договора се навеждат подробни съображения за правилност на изводите на районния съд за нищожността ѝ съгласно чл. 21, ал. 1 от ЗПК. Предвид това въззивницата счита, че тъй като по данните от експертизата тя е заплатила по договора сумата от 2450лв., не следва да бъде осъждана за разликата до чистата стойност от 2600лв., тъй като предявения иск е основан на договорно основание, което е недействително по смисъла на ЗПК. По подробно изложените във въззивната жалба доводи се иска отмяна на първоинстанционното решение, в уважаващата исковите части и постановяване на ново, с което тези искове да бъдат отхвърлени. В съдебно заседание, въззивникът не се явява и не изпраща представител. Депозира писмена молба, с която заявява, че поддържат въззивната си жалба и молят съдът да я уважи, като излагат подробно становище по съществото на спора. Претендира присъждане на разноските по делото.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК въззиваемия – ищец **“АГЕНЦИЯ ЗА СЪБИРАНЕ НА ВЗЕМАНИЯ” ЕАД** е представил писмен отговор, в които е оспорил изцяло наведените във въззивната жалбата оплаквания. Изложени са аргументи за неправилност на доводите на въззивницата за недействителност на процесния договор за кредит. Счита, че са спазени всички законови изисквания за действителност съгласно критериите на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал.1, т. 7-20 и чл. 20, ал. 2 от ЗПК. По отношение на ГПР въззиваемият навежда доводи, че същият е определен в рамките на чл. 19, ал. 4 от ЗПК. Сочи, че неустоечната клауза не е нищожна, тъй като не е уговорена в противоречие с добрите нрави. Излага съображения, че освен обезщетителната и обезпечителната, неустойката има и санкционна функция, чрез която стимулира нормалното развитие на търговските отношения в условията на пазарна икономика, поради което размера ѝ не следва да се свежда до размера на вредите, в противен случай това би довело до игнориране на наказателната ѝ функция. По подробно изложените в жалбата съображения моли за потвърждаването на решението в обжалваната част и присъждане на разноските във въззивното производство, в т.ч. и юрисконсултско възнаграждение. В съдебно заседание, редовно призовано въззиваемото дружество не изпраща представител. Депозира писмено становище по съществото на спора, в което е направено искане за оставяне без уважение на въззивната жалба и потвърждаване на решението в обжалваната част. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение

през въззивната инстанция.

Бургаският окръжен съд като взе предвид направените оплаквания с жалбата, изложените доводи и съображения на страните, както и събраните по делото доказателства намира за установено следното:

Производството пред районният съд е образувано по предявени иски по чл.422, ал.1 от ГПК вр. с чл.79, ал.1 от ЗЗД вр. с чл.430, ал.1 от ТЗ вр. с чл.86, ал.1 и чл.99, ал.1 от ЗЗД за приемане за установено по отношение на ответницата Ц. Г. С., че същата дължи на ищцовото дружество "АГЕНЦИЯ ЗА СЪБИРАНЕ НА ВЗЕМАНИЯ" ЕАД по сключен между ответницата и „СИТИ КЕШ“ ООД, ЕИК: 202531869 договор за паричен заем № 157054 от 01.12.2017г., което вземане кредитодателят е прехвърлил на цесионера -ищец „Агенция за събиране на вземания“ ООД /понастоящем ЕАД/ съгласно Приложение 1 от 25.03.2019г. към договор за покупко-продажба на вземания цесия от 25.03.2019г., следните суми: с у м а т а о т **2534.88 лв.** - главница за неплатени вноски за периода от 31.01.2018г. до 01.11.2018г., сумата от **241.73лв.** – договорна лихва за периода от 31.01.2018г. до 01.11.2018г. /падажа на последната погасителна вноска/ и сумата от **1386.28 лв.** – обезщетение за забава за периода от 01.02.2018г. до 28.04.2021г. – датата на входиране на заявлението по чл. 410 от ГПК /изключая периода от 13.03.2020г. до 14.07.2020г./, **ведно** със законната лихва върху главницата, считано от 29.04.2021г. до окончателното плащане.

За горепосочените вземания ищецът се е снабдил срещу ответницата- длъжник със заповед № 810 от 05.05.2021г. за изпълнение на задължение по чл.410 от ГПК, издадена по ч.гр.д. № 3081/2021г. по описа на РС – Бургас.

В исковата молба се твърди, че между „СИТИ КЕШ“ ООД и ответницата е сключен договор за паричен заем № 157054 от 01.12.2017г., по силата на който последната е получила в заем сумата от 2600 лв. срещу задължението да я върне при договорена възнаградителна лихва в размер на 666.28 лв. на 11 равни месечни вноски в размер на 296.93 всяка, дължими за периода от 01.01.2018г. до 01.11.2018г. Ищецът сочи, че крайният падеж на договора е настъпил, а заемателят не е заплатил изцяло задълженията си по договора. Твърди се, че на 25.03.2019г. между кредитодателя „СИТИ КЕШ“ ООД и ищцовото дружество е сключен договор за продажба и прехвърляне на вземане /цесия/, по силата на който вземането срещу ответницата по горепосочения договор за заем е прехвърлено на ищеца, ведно с всички привилегии, обезпечения и принадлежности, вкл. всички лихви и такси, комисионни и други разноси на кредитора- цедент. Ищецът сочи, че ответницата следва да се счита за уведомена съгласно приложеното към исковата молба уведомление след връчването му с разпореждането по чл. 131 от ГПК, позовавайки се на трайната съдебна практика по този въпрос. Твърди, че по договора за кредит е останала непогасената главница в размер на 2534.88 лева, дължима за исковия период от 31.01.2018г. до 01.11.2018г., договорна възнаградителна лихва в размер на 241.73 лв. за периода от 31.01.2018г. до 01.11.2018г. и обезщетение за забава от 1386.23 лв. за периода от 01.02.2018г. до подаване на заявлението по чл. 410 от ГПК, за която сума ищецът -цесионер се е снабдил срещу кредитополучателката -ответница със заповед за изпълнение по чл. 410

от ГПК, ведно със законната лихва върху главницата от подаването на заявлението до окончателното ѝ изплащане. С оглед депозирания от ответницата възражение по чл. 414 от ГПК ищецът е предявил настоящия установителен иск за установяване на дължимостта на вземанията си срещу нея по издадената заповед по чл. 410 от ГПК.

В подадения в срока по чл. 131 от ГПК писмен отговор, ответницата е признала наличието на сключен между нея и „Сити кеш“ ООД договора за заем за сумата от 2600лв. при посочените в него условия. Оспорена е действителността на договора за кредит, поради неспазване на изисквания по чл.11, ал.1, т.9 и т.10 от ЗПК. Изложени са съображения, че посоченото в договора задължение за неустойка за неосигуряване на обезпечение фактически представлява скрито възнаграждение и цели обогатяването на кредитора Сочи се, че вземането за неустойка не е включено към договорната лихва и в ГПР, което води до заобикаляне на нормата на чл.19, ал.4 от ЗПК. Възражава се също, че клаузата за неустойката е уговорена в нарушение на добрите нрави, тъй като излиза извън присъщите ѝ обезпечителна и обезщетителна функции. Сочи, че няма яснота относно начина на формиране на ГПР и кои точно разходи са включи в него, като се твърди, че ако неустойката се включи в ГПР, размерът му ще нарасне над размера по чл. 19, ал. 4 от ГПК. На следващо място се възражава, че уговореният размер на възнаградителната лихва противоречи на добрите нрави, тъй като надвишава четири пъти размера на законната лихва. По подробно изложените в писмения отговор съображения ответницата счита, че договорът за заем е нищожен на основание чл.22 от ЗПК поради съгласно чл. 23 от ЗПК сочи, че по него тя дължи само чистата стойност на кредита, която е изплатена. Моли се за отхвърляне на исквете като неоснователни.

С обжалваното решение, първоинстанционният съд е приел, че не са налице нарушения на императивните изисквания на чл. 11, ал. 1 от ЗПК, поради което е счел, че процесния договор за кредит не е нищожен в цялост. Приел е обаче за основателни възраженията на ответницата за нищожност на неустоечната клауза, визирана в чл. 8 от договора за непредставяне на обезпечение по съображения, че тъй като нито едно от посочените в нея условия не дават възможност на длъжника да избегне заплащането ѝ, така уговорена, неустойката излиза извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и наказателна функция и се превръща само в средство за обогатяване на кредитора. Предвид това като районният съд е приел, че в останалите части договорът не е нищожен, в т.ч. и тъй като посочения ГПР, в който е включена претендираната договорна възнаградителна лихва, не надвишава предвидения в чл. 19, ал. 4 от ЗПК размер.

Като е съобразил, че платените от ответницата по кредита суми са в общ размер на 2450 лв., съдът е счел, че със стойността им следва да се считат за погасени задълженията ѝ за част от договорната лихва и част от главницата, с оглед на което частично е уважил исквете, приемайки за установено, че ответницата дължи на ищцовото дружество-цесионер по договор за паричен заем № 157054 от 01.12.2017г., сключен със „Сити кеш“ ООД, задълженията по който са цедирани на ищеца с договор за цесия от 25.03.2019г. сумата от 650.08 лв. - главница, сумата от 166.20 лв. - договорна лихва за периода от 31.01.2018г. до 01.11.2018г. и сумата от 144.22 лв. - обезщетение за забава за периода от 02.10.2018г. до 28.04.2021г. /без времето от 13.03.2020г. до 14.07.2020г. /, ведно със законната лихва върху главницата, считано от подаване на заявлението по чл.410 ГПК – 29.04.2021г. до окончателното плащане, които вземания са предмет на заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК № 810 от 05.05.2021г. по ч.гр.д. № 3081/2021г. по описа на Районен съд – Бургас, а и е

отхвърлил исковете в останалите им части, както следва: за горницата над 650.08 лв. до целия претендиран размер от 2534.88 лв. главница, за горницата над 166.20 лв. до целия претендиран размер от 241.73 лв. договорна лихва, за горницата над 144.22 лв. до целия претендиран размер от 1386.28 лв. обезщетение за забава, както и за периода от 01.02.2018г. до 01.10.2018г.

Предмет на въззивно обжалване е първоинстанционното решение само в уважаващите исковете части, като в отхвърлителната част, същото не е обжалвано и е влязло в законна сила.

Съгласно чл. 269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно за валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната част. По останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата.

При извършена на основание чл. 269 от ГПК служебна проверка на обжалваното решение в атакуваната му част, въззивният съд не установи съществуването на основания за нищожност и недопустимост на същото, поради което намира, че то е валидно и допустимо. От фактическа страна съдът приема за установено следното:

Страните не спорят, а и от данните по делото се установява, че между кредитора “Сити Кеш” ООД и ответницата е сключен договор за паричен заем № 157054 от 01.12.2017г., по силата на който ѝ е предоставен кредит от 2600 лв., който последната е следвало да му върне на 11 месечни погасителни вноски, от които 3 вноски по 86.84 лв. в които е включена само част от дължимата лихва, а в останалите 8 вноски от по 375.72 лв. с краен падеж вноските по кредита е 01.11.2018г. Видно от съдържанието на договора лихвеният процент е уговорен във фиксиран за срока на договора годишен размер от 40.08%, при ГПР в размер на 48.3%, като общия размер на всички плащания по договора възлиза в размер на 3266.28 лв. В чл.6 от договора е поставено изискване кредита да бъде поръчителство, отговарящо на условията на чл.9, ал.2 от Общите условия към договора, а именно а едно или две физически лица, които отговарят кумулативно на следните условия: имат осигурителен доход общо в размер на най-малко 7 пъти размера на минималната работна заплата за страната; в случай на двама поръчители, размерът на осигурителния доход на всеки един от тях трябва да е в размер на поне 4 пъти минималната работна заплата за страната; не са поръчители по други договори за заем, сключени със заемотателя; не са заематели по сключени и непогасени договори за заем, сключени със заемотателя; нямат кредити към банки или финансови институции с класификация, различна от редовен, както по активни, така и по погасени задължения, съгласно справочните данни на ЦКР към БНБ; да представят служебна бележка от 2 работодателя си или друг съответстващ документ за размера на получавания от тях доход. В чл.8 от договора, е посочено, че заемателят е декларирал, че му е известно и се счита за уведомен, че в случай, че не предостави договореното в чл.6, ал.2 в тридневен срок от сключването му или предоставеното обезпечение не отговаря на условията, посочени в чл.9, ал.2, т.1 и т.4 от ОУ, заемателят дължи на заемотателя неустойка в размер на 3201.72 лева, дължима на разсрочено плащане, подробно посочен в Приложение № 1 към договора. Не се спори, че кредитът е усвоен от длъжника, като същият е получил в брой предоставената му в заем сума от 2600 лв., което обстоятелство се удостоверява и от съдържанието на клаузата на чл.4 от договора. Към договора са приложени Общите условия на кредитора по договора за заем, подписани от кредитополучателя.

По делото е представен договор за цесия от 25.03.2019г., по силата на който кредитора „Сити Кеш” ООД в качеството си на цедент е прехвърлил възмездно на ищеца „АГЕНЦИЯ ЗА СЪБИРАНЕ НА ВЗЕМАНИЯ” ЕАД, в качеството на цесионер изискуемите си вземания за изплащане на дължимите от кредитополучателя към 25.03.2019г. задължения по процесния договор за кредит на стойност 4970.30лв., от които сумата от 2534.88лв.– главница, договорни лихви в размер на 241.73, неустойка в размер на 1273.68 лв. и лихви за просрочие в размер на 920.01 лв., ведно с всички права и обезпечения върху прехвърлените

вземания.

Представени са и пълномощни, с които цедентът „Сити Кеш” ООД във връзка с изпълнение на задължението си по чл. 99, ал. 3 от ЗЗД е упълномощил на настоящия цесионер- ищец „АГЕНЦИЯ ЗА СЪБИРАНЕ НА ВЗЕМАНИЯ” ЕАД с правата да уведоми всички длъжници по всички вземания на цедента, възникнали по сключени договори за кредити, които цедентът е цедирал на „АГЕНЦИЯ ЗА СЪБИРАНЕ НА ВЗЕМАНИЯ” ЕАД съгласно договора за цесия от 25.03.2019г. Приложено е уведомление от 29.03.2019г., адресирани до ответницата, в които предишния кредитор –цедент „Сити Кеш” ООД чрез пълномощника си – настоящия кредитор -цесионер „АГЕНЦИЯ ЗА СЪБИРАНЕ НА ВЗЕМАНИЯ” ЕАД в изпълнение на чл. 99, ал. 3 от ЗЗД е посочил, че кредитор на задължението на последния по сключения договор за кредит вече е ищеца „АГЕНЦИЯ ЗА СЪБИРАНЕ НА ВЗЕМАНИЯ” ЕАД. Няма данни уведомлението за цесията да е съобщено на длъжника преди съдебното предявяване на вземанията както в заповедното, така и в исковото производство.

В първоинстанционното производство е извършена съдебно-икономическа експертиза, чието заключение не е оспорено от страните и е приета от районния съд. От същото се установява, че платените от ответницата суми по договора за кредит възлизат в общ размер от 2450 лв., с които ищецът е приел, че са платени следните задължения на ответницата: сумата от 32.39 лв.- такси, сумата от 1928.04 лв.- неустойка, сумата от 424.55 – договорна лихва и сумата от 65.12 –главница. Вещото лице е изчислило, че ако размера на уговорената неустойка за непредставяне на обезпечение от длъжника се включи в ГПР, същият ще бъде на стойност 232.78%

Горната фактическа обстановка е установена правилно от районния съд въз основа на ангажираните по делото доказателства, като същата се възприема напълно и от настоящата инстанция. С оглед доводите на страните и като съобрази закона, въззивният съд напълно споделя изложените в първоинстанционното решение доводи, към които препраща на основание чл. 272 от ГПК, като в рамките на наведените във въззивната жалба оплаквания и при съобразяване на императивните законови норми, от правна страна намира следното:

Предявените кумулативно обективно и субективно съединени искове съобразно правилно дадената от районния съд квалификация е с правно основание чл.422, ал.1 от ГПК, вр. с чл.79, ал.1 от ЗЗД, чл.430, ал.1 от ТЗ, чл.86, ал.1 и чл.99, ал.1 от ЗЗД.

Видно от съдържанието на представения договор за кредит, безспорно се установява, че по него е възникнало облигационно правоотношение, което се урежда от правилата на ЗПК. Установено безспорно е също в съответствие със задължителната съдебна практика, че цесията е надлежно съобщена на длъжника с получаването на уведомлението по чл. 99, ал. 3 от ЗЗД в рамките на първоинстанционното производство по делото заедно с препис от исковата молба и с разпореждането по чл. 131 от ГПК, предвид липсата на законова забрана цедента да делегира правата си по уведомяване на длъжника за извършената цесия на цесионера.

По отношение на възражението за нищожност на договора за кредит на основание чл. 22 от ЗПК по съображения уговорката в чл. 8 от ЗПК за неустойка поради непредставяне на обезпечение представлява нарушение на изискванията на чл.11, ал. 1, т. 9 и т. 10 от ГПК:

Съгласно чл. 11, ал. 1, т. 9 от ЗПК договора за кредит съдържа лихвения процент по кредита, условията за прилагането му и индекс или референтен лихвен процент, който е свързан с първоначалния лихвен процент, както и периодите, условията и процедурите за промяна на лихвения процент; ако при различни обстоятелства се прилагат различни лихвени проценти, тази информация се предоставя за всички приложими лихвени проценти, а съгласно т. 10 - годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на

разходите по определения в приложение № 1 начин.

Съгласно чл. 22 от ЗПК неспазване на горепосочените изисквания води до недействителност на договора за потребителски кредит, в който случай нормата на чл. 23 от ГПК сочи, че потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита.

Настоящата инстанция споделя напълно направения от районния съд извод, че видно от съдържанието на договора не е налице неспазване на сочените от жалбоподателя изисквания на чл. 11, ал. 1, т. 9 и т. 10 от ЗПК, тъй като в същият се съдържат визираните в посочените две норми реквизити – налице е както посочен размер на лихвения процент, така и на годишния процент на разходите.

Що се касае до уговорената в чл. 8 от договора клауза за неустойка за непредставяне на обезпечение, както правилно е приел районния съд, същата е нищожна поради уговаряне на дължимостта ѝ винаги независимо от изпълнението на поетите задължения за връщане на заетата сума, което противоречи на същността на неустоечната клауза. Затова въпреки свободата на договаряне по чл. 9 от ЗЗД, при служебна преценка за спазване на императивни норми, съобразявайки разпоредбата на чл. 143, т. 5 от ЗЗП, която постановява, че неравноправна клауза в договор, сключен с потребител е всяка уговорка в негова вреда, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя, като задължава потребителя при неизпълнение на неговите задължения да заплати необосновано високо обезщетение или неустойка, съдът намира, че процесната клауза за неустойка е нищожна като неравноправна, тъй като излиза извън типичната ѝ функция за обезщетение на вредите от неизпълнение на поетите насрещни задължения по договор. Този извод, както правилно е приел и районния съд следва от обстоятелства, че е налице голяма вероятност потребителят-кредитополучател, който не разполага с парични средства и иска отпускане на кредит, изобщо да не е в състояние да осигури гаранцията не само в тридневния срок по чл. 6 от договора, но и за целия срок на договора. Още повече, че така кредиторът си гарантира реалното получаване на парична сума почти равна на размера на общия дълг с включена възнаградителна лихва в периода на издължаването му. На следващо място, тъй като чл. 16, ал. 1 от ЗПК / въвеждаща изискването по [член 8 от Директива 2008/ 48/ ЕО](#) на Европейския парламент и на Съвета от 23.04.2008 г. относно договорите за потребителски кредит и за отмяна на [Директива 87/102 ЕИО](#) на Съвета / изисква преди сключване на договор за кредит кредиторът да оцени кредитоспособността на потребителя, т.е. установява преддоговорно задължение на кредитора да извърши предварителна проверка на кредитоспособността на потребителя с цел да бъде предпазен от свръхзадължияност и неплатежоспособност, затова уговорката за неустойка, дължима от потребителя за неосигурено обезпечение по отпуснат кредит, е в противоречие с посочената законова норма и на още едно основание, тъй като с нея се цели заобикаляне на закона и предвид това се явява нищожна и на основание чл. 21, ал. 1 от ЗПК.

Нищожността на неустоечната клауза обаче не влече недействителност на целия договор за кредит, както правилно е приел районния съд, тъй като не е налице нарушение на някое от императивните изисквания, лимитативно посочени в чл. 22 от ЗПК, даващи основание за приложение на чл. 23 от ЗПК.

Следва да се отбележи, че независимо, че експертизата е изчислила математически, че при включване в ГПР неустоечното задължение, ГПР става 232.78%, т.е. надхвърля максималния размер по чл. 19, ал. 4 от ЗПК, предвидената неустойка не е разход за потребителя, който формира ГПР- съгласно изричното правило на [член 19, ал. 3, т. 1 от ЗПК](#). По смисъла на уговореното неустойката е посочено, че се дължи за неосигурено обезпечение, а не за забава при връщането на някоя от вноските по кредита. Затова и стойността ѝ не следва да бъде включвана при изчисляването на ГПР според изискванията

на член 19, ал. 1 и ал. 2 от ЗПК. Освен това поради нищожността на самата неустоечна клауза, посоченото в него задължение не е обвързало валидно длъжника. Дори и се приеме обратното, съгласно чл. 19, ал. 5 от ЗПК само съответната клауза, предвиждаща ГПР над установения в закона максимум би била нищожна, а не целия договор, тъй като за разлика от посочените в чл. 22 от ЗПК нарушения, при нарушение на чл. 19 ал. 4 от ЗПК законът не предвижда недействителност на целия договор, а само на клаузата, надвишаваща ГПР над определения законов предел. Посоченият в договора ГПР от 48.3% , не надхвърля максималния законов размер по член 19, ал. 4 от ЗПК- петкратния размер на законната лихва по просрочени задължения.

По гореизложените съображения съдът намира възраженията в жалбата за неправилно изчислен ГПР поради невключването на неустойката в него, за неоснователно. Уговорения в договора ГПР от 48.3%, % не надхвърля максималния размер по член 19, ал. 4 от ЗПК- петкратния размер на законната лихва по просрочени задължения, но дори и да бе така, съгласно чл. 19, ал. 5 от ЗПК само посочената клауза би била нищожна, а не целия договор, тъй като за разлика от посочените в чл. 22 от ЗПК нарушения, при нарушение на чл. 19 ал. 4 от ЗПК законът не предвижда недействителност на целия договор, а само на клаузата, надвишаваща ГПР над определения законов предел.

Що се касае за възраженията за недействителност по смисъла на чл. 26, ал. 1, предл. трето от ЗЗД на клаузата по чл. 3, ал. 7 от договора, с която е уговорен лихвен процент за възнаградителна лихва в размер на 40.08% по съображения, че противоречи на добрите нрави, тъй като посочения размер надвишава четири пъти законната лихва настоящата инстанция споделя доводите в обжалваното решение за неоснователност на това възражение, като в допълнение с оглед оплакванията в жалбата намира следното:

В ЗПК няма предвидени разпоредби, уреждащи максималния размер на възнаградителната лихва. Същата представлява очаквана печалба на кредитора и съгласно чл. 19, ал. 1 от ЗПК съставлява част от общите разходи по кредита, които се включват в ГПР. С цел да бъде избегната злоупотреба и несъразмерно възлагане на тежести за икономически по-слабата страна, в чл. 19, ал. 4 от ЗПК законодателят е предвидил като критерий за това фиксиран максимален размер на ГПР, а именно забрана той да бъде по-висок над пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на МС на Р.България. Това означава, че максимумът от 50 % ГПР се явява и пределът, до който следва да се приеме, че общото оскъпяване на кредита е непротиворечащо на морала и добрите нрави. В настоящата хипотеза договорната възнаградителна лихва е уговорена в размер на 40.08 %, при ГРП -48.03 %, т.е. не надвишава допустимия максимален размер по чл. 19, ал. 4 от ЗПК, поради което доводите за наличие на недействителност на договорната възнаградителна лихва поради противоречие с добрите нрави се явяват неоснователни /в този смисъл Решение № 869 от 11.10.2019 г. на ОС - Варна по в. т. д. № 962/2019 г., Решение № 329 от 30.09.2019 г. на ОС - Хасково по в. гр. д. № 332/2019 г., Решение № 166 от 23.07.2019 г. на ОС - Ловеч по в. гр. д. № 202/2019 г., Решение № 258 от 12.07.2019 г. на ОС - Перник по в. гр. д. № 306/2019 г., Решение № 72 от 22.04.2019 г. на ОС - Габрово по в. гр. д. № 62/2019 г., Решение № 431 от 18.10.2019 г. на ОС - Плевен по в. гр. д. № 702/2019г./.

По гореизложените съображения се налага извода, че договора за кредит валидно е обвързал страните, в т.ч. като обявената за нищожна неустоечна клауза не се отразява на наговата действителност и не води до приложение на чл. 22 и чл. 23 от ГПК.

Тъй като по делото е установено, че ответницата е заплатила по договора сумата от общо 2450 лв., правилно районния съд е определил, че тъй неустойка не се дължи, след приспадането на платената сума към непогасените задължения по договора, остават

дължими 650.08 лв. - главница и 166.20 лв. - договорна възнаградителна лихва, а по отношение на претендираното мораторно обезщетение върху главницата след служебно изчисление на основание чл. 162 от ГПК е прието, че такова се дължи в размер на 144.22лв. Така направените приспадания и математически изчисления не са оспорени в жалбата. По делото няма данни приетите за дължими суми да платени от ответницата, което означава, че същата ги дължи на въззиваемото дружество- ответник, ведно със законната лихва по чл. 86 от ЗЗД върху главницата от подаване на заявлението до окончателното ѝ плащане.

Поради съвпадане на крайните изводи на двете инстанции за основателност на исквете в уважените им части, решението в следва да бъде потвърдено в обжалваната част като правилно и законосъобразно.

С оглед изхода на делото, на основание чл. 78 ал. 8 и чл. 80 от ГПК и чл. 25, ал. 1 от НЗПП въззивницата следва да бъде осъдена да заплати на въззиваемото дружество претендираното за въззивната инстанция юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя в размер на 100лв.

Мотивиран от изложеното, Бургаският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 336 от 23.02.2022 г. постановено по гр. д. № 4840/2021 г. на Районен съд – Бургас, в обжалваните му части.

ОСЪЖДА Ц. Г. С., ЕГН: *****, с адрес: гр. Б., ул. „М. С. “ № **, **ДА ЗАПЛАТИ** на „АГЕНЦИЯ ЗА СЪБИРАНЕ НА ВЗЕМАНИЯ“ ЕАД, с ЕИК: 203670940, седалище и адрес на управление: гр.София, бул.”Д-Р Петър Дертлиев“№ 25, офис сграда Лабиринт, ет. 2, на основание **чл. 78 ал. 8 от ГПК** юрисконсултско възнаграждение за въззивната инстанция в размер на **100лв.**

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____